

Olsztyn, dnia 9 lutego 2015 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
MARIAN PODZIEWSKI
FK-V.431.39.2014**

**Pan
Józef Maciejewski
Wójt Gminy Sorkwity**

**ul. Olsztyńska 16A
11-731 Sorkwity**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Gminy w Sorkwitych, ul. Olsztyńska 16A, 11-731 Sorkwity.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Józef Maciejewski – Wójt Gminy, wybrany na to stanowisko w dniu 30 maja 2011 r.,
- Pani Małgorzata Rzekanowska – Sekretarz Gminy, powołany na to stanowisko, zgodnie z umową o pracę, od dnia 1 kwietnia 2013 r.,
- Pani Anna Łuciuk – Skarbnik Gminy, powołana na to stanowisko od dnia 12 września 2003 r.

Kontrolę przeprowadził Józef Machynia, starszy inspektor wojewódzki, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli Nr FK-VI.0030.1170.2014 z dnia 6 listopada 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, pracownik Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Termin kontroli: od 10 do 14 listopada, 24 listopada i od 10 do 30 grudnia 2014 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2013 rok.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 4 na 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: I.1-16]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminy ocenia się

pozytywnie

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r. ustalił dla Gminy Sorkwity plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na 2013 r. w wysokości **2 635 541,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 32 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 4 197 747,95 zł (w tym: zwiększenia – 4 063 390,95 zł oraz zmniejszenia – 134 357,00 zł).
2. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła **3 970 987,84 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. dotacje w łącznej wysokości **3 906 606,84 zł**, z czego wykorzystwała **3 895 087,71 zł**. Ponadto, decyzjami Wojewody Nr FK 358/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. dokonano blokady wydatków w łącznej wysokości 64 381,00 zł.
3. Kwota dotacji niewykorzystanych (udzielonych na realizację zadań zleconych i własnych) w łącznej wysokości **11 519,13 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Największe niewykorzystanie dotacji w stosunku do kwot planowanych nastąpiło w rozdziale 85212 (kwota 8 850,00 zł) na skutek przeszacowania potrzeb w zakresie przewidywanych wydatków na rok 2013 oraz niepobrania przez osobę uprawnioną w terminie wypłat 2 świadczeń.

4. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: II.1, 6-33]

5. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:
 - Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2013 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2013 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach za IV kwartał 2013 r.,
 składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Gminy oraz ze sprawozdań

Z pisemnego wyjaśnienia Wójta Gminy wynika, że przyczyną takiego stanu rzeczy, obok błędnej interpretacji obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, była pomyłka pracownika sporządzającego sprawozdawczość, który uznał, „(...) że skoro w Urzędzie dochody te są ewidencjonowane na koncie księgowym 240-3, to należy je wykazać w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy”.

Powyższe skutkowało niezgodnym z obowiązującymi zasadami sporządzaniem przedmiotowych sprawozdań określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Osoba odpowiedzialna – Pan Józef Maciejewski, Wójt Gminy.

- b) Błędno sporządzania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sorkwicach, jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2013 r., poprzez niewykazanie w sprawozdaniu w kolumnie nr 4 „Plan” wysokości dochodów budżetu państwa w rozdziale 85212 w § 0980 w kwocie 36 803,00 zł.

W powyższym zakresie naruszono dyspozycje wynikającą z § 6 ust. 1 pkt 1 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 (rozdział 2) do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym w kolumnie nr 4 „Plan” wykazuje się kwoty wynikające z planu finansowego jednostki realizującej zadanie.

Z pisemnego wyjaśnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, niewykazanie w sprawozdaniu w kolumnie „Plan” kwot dochodów wyników z błędnej interpretacji przepisów.

Powyższe skutkowało przekazaniem odbiorcy sprawozdania błędnej informacji o wysokości planu w zakresie dochodów budżetu państwa.

Osoba odpowiedzialna – Pani Dorota Długozima-Cyba, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

[Akta kontroli: I. 8-11, II.3-4, 59-101]

8. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami - § 2010.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła **2 662 302,00 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. dotacje w łącznej wysokości **2 601 302,64 zł**, z czego wykorzystwała **2 592 441,91 zł**, co stanowiło 97,37% otrzymanej dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **2 136 977,47 zł**, w tym:

- rozdział 75011 – 24 728,00 zł,
- rozdział 85212 – 2 104 251,00 zł,
- rozdział 85213 – 7 800,00 zł,

- rozdział 85295 – 198,47 zł,
 - rezerw celowych – **455 464,44 zł**, w tym:
 - rozdział 01095 – 347 813,64 zł,
 - rozdział 85212 – 41 397,00 zł,
 - rozdział 85213 – 4 810,80 zł,
 - rozdział 85295 – 61 443,00 zł.
2. W wyniku analizy prawidłowości przyznania wynagrodzenia w 2013 r. dokonanej na podstawie umów o pracę, zakresów czynności i list płac pracowników Urzędu Gminy opłacanych w ramach otrzymanych dotacji w rozdziale 75011 ustalono, że wartości poszczególnych składników płac były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
 3. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.
 4. Dowody księgowe na podstawie których realizowano wydatki:
 - zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2013 r., poz. 330 ze zm.),
 - zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.),
 - zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289),
 - posiadały adnotację o dokonaniu wydatku względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
 - zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki).

[Akta kontroli: II.6-9,14-15, 22,24-28; III.1-49]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

III. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) oraz na realizację zadań bieżących z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanej w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych - § 2030, § 2040 i § 6330.

- 1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2013 r. wobec:
- wszystkich podmiotów, które dokonały opłaty za udostępnienie danych osobowych w 2013 r., na łączną kwotę 372,00 zł,
 - 10 podmiotów (dłużników), których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego (decyzje dotyczące okresu świadczeniowego 2012/2013), na łączną kwotę 123 827,51 zł (w tym odsetki – 9 793,00 zł).

Ustalenia:

- należności z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ustalone były na zasadach określonych w art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 ze zm.),
- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- na koniec każdego kwartału dokonywano naliczenia i przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, w łącznej wysokości 111 659,00 zł (stan na 31 grudnia 2013 r.).

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne

- 2.1. W toku kontroli ustalono, że w 2013 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85212, tj.: zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz udzielonych zaliczek alimentacyjnych i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2013 r. – 1 129 636,09 zł,
 - na dzień 31 grudnia 2013 r. – 1 510 220,82 zł,
- i wzrósł w ciągu roku o kwotę 383 575,81 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wzrost w ciągu 2013 r. wysokości należności wymagalnych w rozdziale 85212 spowodowany był wzrostem liczby wierzycieli oraz niską ściągawalnością należności.

- 2.2. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych i stwierdzono, że Gmina Sorkwity w wyniku podejmowanych działań, w zakresie ustalania należności pieniężnych, wypełniła dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny.

- 2.3. W okresie kontrolowanym wydano 1 decyzję w sprawie rozłożenia zaległości na 2 równe raty w łącznej kwocie 1 600,00 zł + 66,00 zł odsetki. Ponadto nie wystąpiły przypadki umorzenia oraz odroczenia terminów płatności należności stanowiących dochody budżetu państwa.

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

3.1. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r., dochody budżetu państwa w wysokości **36 973,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **24 006,32** - co stanowiło 64,93 % planu, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych – 353,40 zł;
- w rozdziale 85212 w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 23 652,92 zł.

3.2. Ponadto, poza planem wykonano dochody w rozdziale 85212 w łącznej kwocie 6 681,08 zł, w tym:

- w § 0690 z tytułu zwrotu kosztów upomnień - 422,40 zł;
- w § 0920 z tytułu wpłaty naliczonych odsetek od świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego w kwocie 3 267,60 zł;
- w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 2 991,08 zł.

Dochody budżetu państwa odprowadzono na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w odpowiedniej wysokości.

[Akta kontroli: II.63-66, 71, 77-79, 82-99, VI.1-55]

4. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie dochodów budżetu państwa dotyczyły:

- a) niepodejmowania w stosunku do zobowiązanych (8 dłużników alimentacyjnych) na bieżąco działań egzekucyjnych zmierzających do wykonania zobowiązań (uregulowania należności) na łączną kwotę **94 834,51 zł** (w tym odsetki – 8 186,00 zł). Działania te polegały na opóźnieniach w wystawianiu tytułów wykonawczych. Okres zwłoki wynosił od 3 do 192 dni.

Powyższe działania były sprzeczne z przepisami § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1541 ze zm.) - obowiązującego w okresie kontrolowanym, zgodnie z którym wierzyciel jest obowiązany przysyłać tytuły wykonawcze do organu egzekucyjnego systematycznie i bez zwłoki.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż powyższe spowodowane zostało zmianami w przepisach oraz informacjami uzyskanymi na szkoleniu z zakresu funduszu alimentacyjnego, obejmujących m. in. zmiany w formie wystawiania tytułów wykonawczych. Poza tym opóźnienia w wystawianiu tytułów wykonawczych związane były ze znacznym natężeniem obowiązków. Pracownik rozpatrywał m. in. bieżące wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a także przygotowywał decyzje obejmujące zmiany wysokości tych świadczeń. Ponadto wszczynał oraz przeprowadzał postępowania wobec dłużników.

Powyższe działania skutkowały nie dochodzeniem należności Skarbu Państwa, co może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych, za czyn określony w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dn. 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168).

Osoba odpowiedzialna – Pani Justyna Kaczmarczyk, Referent ds. funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, kasjer Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

b) Nieterminowego przekazywania, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie zrealizowanych dochodów budżetu państwa na łączną kwotę **183,95 zł**, w tym z tytułu:

- opłat za udostępnianie danych osobowych, tj.:
 - dochody w kwocie 29,45 zł odprowadzono z opóźnieniem 57 dni, powinny być przekazane do 15 lipca 2013 r., a zostały odprowadzone 11 września 2013 r.,
 - dochody w kwocie 29,45 zł odprowadzono z opóźnieniem 7 dni, powinny być przekazane do 25 września 2013 r., a zostały odprowadzone 3 października 2013 r.
- zwrotu zaliczki alimentacyjnej:
 - dochody w kwocie 125,05 zł odprowadzono z opóźnieniem 7 dni, powinny być przekazane do 15 marca 2013 r., a zostały odprowadzone 22 marca 2013 r., co było niezgodne z przepisami art. 255 ust 1 i 2 ustawy o finansach publicznych,

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy wynika, iż przyczynami opóźnień w przekazywaniu dochodów były: nadmierny zakres obowiązków oraz przeoczenie pracownicy odpowiedzialnej za rozliczenia dochodów budżetowych.

Powyższe skutkowało powstaniem zaległości na rachunku dochodów budżetu państwa, a w rezultacie może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn określony w art. 6 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna – Pani Irena Karczevska, inspektor ds. budżetowych.

[Akta kontroli: II.71, 80; VI.43,56-138]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli odstępstw od stanu pożądanego lub ich charakter nie miały istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- niepodejmowanie w stosunku do zobowiązanych dłużników alimentacyjnych na bieżąco działań egzekucyjnych, zmierzających do uregulowania należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od tych należności, stanowiło **6,28%** wszystkich należności występujących w jednostce na dzień 31 grudnia 2013 r.
- nieterminowe przekazywanie dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych stanowiło **0,77%** dochodów budżetu państwa zrealizowanych w kontrolowanym okresie,
- błędne wypełnianie przez pracowników Urzędu Gminy kolumny 7 sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ, poprzez wskazanie w niej kwoty potrąceń w wysokości **18,60 zł** stanowiącej dochody Gminy oraz wykazywanie w sprawozdaniu kwoty

dochodów budżetu państwa realizowanych bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (rozdział 85212) nie miało wpływu na prezentowane w nim wielkości zrealizowanych dochodów,

- niewypełnianie przez pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kolumny 4 sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ nie miało wpływu na prezentowane w nim wielkości zrealizowanych dochodów.

Jednakże, mając powyższe na uwadze, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności wnoszę o:

1. Zobowiązanie pracowników Urzędu Gminy do:
 - a. terminowego odprowadzania zrealizowanych dochodów budżetu państwa;
 - b. prawidłowego sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ poprzez:
 - niewypełnianie kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”;
 - niewykazywanie kwot dochodów budżetu państwa realizowanych bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Zobowiązanie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do:
 - a. bieżącego podejmowania działań mających na celu wyegzekwowanie należności budżetu państwa z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, poprzez bezzwłoczne wystawianie tytułów wykonawczych wobec dłużników alimentacyjnych;
 - b. prawidłowego sporządzania jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ poprzez ujmowanie w kolumnie „Plan” danych zgodnych z planem dochodów określonym w decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 10.02.2015

Podpis

STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI

Józef Machynia

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Elena Stupienko

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Marion Podziewski

